

REGELVERK FOR KOMMUNALE NÆRINGSLÅN ANDØY KOMMUNE

§ 1 Innledning

Dette regelverket regulerer ordningen for kommunale næringslån i Andøy kommune. Regelverket beskriver rammene for hvordan næringslånene kan benyttes som et strategisk virkemiddel for samfunns- og næringsutvikling, og hvordan forvaltningen av ordningen skal sikre både samfunnsoppdraget og finansiell bærekraft.

- Regelverket regulerer hvilke formål lånene kan gis til, kriterier for tildeling, samt vilkår for forvaltning, rapportering og oppfølging av låneporteføljen.
- Ordningen forvaltes av Andøy kommune, der administrasjonen har ansvar for løpende saksbehandling og oppfølging, mens kommunestyret har det overordnede ansvaret og foretar årlig gjennomgang av kapitalbasen.
- Det tilbys ulike typer lån, blant annet til investering og etablering av nye virksomheter, kjøp av eksisterende virksomheter med utviklingspotensial, samt vesentlige utvidelser eller utviklingsprosjekter som gir virksomheten ny funksjon eller betydelig forbedret drift.

§ 2 Strategisk ramme

Ordningen for kommunale næringslån skal være et strategisk virkemiddel for samfunns- og næringsutvikling i Andøy kommune, og skal bidra til å oppnå mål og strategier i gjeldende planer vedtatt av kommunestyret. Forvaltning av kapitalbasen skal balansere to hensyn:

- **Samfunnsoppdraget:** Kapitalbasen skal aktivt benyttes for å realisere formålet i ordningen, forankret i gjeldende planverk.
- **Finansiell bærekraft:** Kapitalbasen skal bevares over tid, justert for inflasjon og tap, for å sikre ordningens levetid.

Midler som ikke er utlånt skal forvaltes etter kommunens egne regler og prosesser for kapitalforvaltning. Bevilgende myndighet skal holdes løpende oppdatert, og kommunestyret skal oppdateres årlig, om status og utvikling av kapitalbasen.

§ 3 Formål

Formålet med låneordningen er å styrke og videreutvikle næringslivet i Andøy kommune, tilrettelegge for økt lokal verdiskapning og verdifangst, og skape attraktive arbeidsplasser ved å stimulere til:

1. Investering i og etablering av nye virksomheter
2. Kjøp av eksisterende virksomheter med utviklingspotensial.
3. Vesentlige utvidelser eller nye utviklingsområder som gir virksomheten ny funksjon eller betydelig forbedret drift.

Næringslån kan om ønskelig nyttes som et virkemiddel i spesielt målrettede utviklingstiltak, for eksempel ved at lån til bestemte tiltak utlyses. Vedtak om slik utnytting fattes av kommunestyret og utformes med særskilte vilkår.

§ 4 Finansiering

Fondet for kommunale næringslån finansieres ved:

1. avsetning av kapital i henhold til kommunestyrets løpende vedtak
2. innbetalinger av terminer på alle typer kommunale næringslån
3. renteavkastning på fondets kapital

Tilbakebetalte renter og avdrag på alle næringsrelaterte lån skal tilbakeføres låneordningen.

En tredjedel (1/3) av den samlede kapitalbasen per 1. januar 2026 skal avsettes lån til landbruksformål. Denne kan ikke benyttes til andre formål. De resterende to tredjedeler (2/3) avsettes til fiskeri og øvrig næringsvirksomhet.

§ 5 Låneordninger

Innenfor rammen av næringslåneordningen, tilbyr kommunen:

5.1 Lån til fiskefartøy og kvoter

Disse lånene skal stimulere til opprettholdelse og fornying av fiskeflåten i Andøy kommune. Slike lån kan gis til bygging av nye fartøy, til kjøp av brukte fartøy i god stand, til vesentlig ombygging av brukte fartøy som gir fartøyet endret og bedret funksjon, og til kjøp av kvoter/fiskerettigheter. Det gis ikke lån til kjøp av redskaper.

5.2 Lån til landbruksformål

Det gis stønadslån til landbruksformål med sikte på å bygge ut og/eller sikre arbeidsplassene i landbruksnæringen i Andøy kommune. Stønadslån skal skape aktivitet i næringen, og slike lån skal gå direkte til næringsutøvere innen landbruk.

Med bakgrunn i at Andøy kommune ikke har noen landbruksplan med prioriterte mål så legger man til grunn følgende som mål og strategier for lån til landbruksformål. Det ytes stønadslån til landbruket i et langsiktig perspektiv med formål om å skape forutsigbarhet og grunnlag for å sikre lokal matproduksjon gjennom at ordningen bidrar til:

- generasjonsskifter,
- utbygging,
- nybygg
- arealer
- nydyrking
- sikring av rettigheter og produksjonsgrunnlag, herunder også melkekvoter.

5.3 Lån til øvrig næringsvirksomhet

Disse lånene skal stimulere til etablering og fornying av et robust og bredt næringsliv i Andøy kommune. Ordningen kan ikke kombineres med andre låneordninger i kommunen, og slike lån kan heller ikke gis til aktivitet som omfattes av andre låneordninger i dette reglementet.

§ 6 Hvem kan søke

Næringslån kan gis til næringsdrivende, herunder enkeltpersoner, foretak, samvirker eller andre juridiske enheter som driver eller planlegger næringsvirksomhet i kommunen. Søker skal i tillegg:

- være myndig
- ha nødvendig kompetanse, erfaring eller utdanning
- som hovedregel ha bostedsadresse i kommunen
- ha registrert virksomhet, eller planlegge slik virksomhet, i kommunen

§ 7 Tildelingskriterier og prioritering

1. Tiltaket må være i tråd med Andøy kommune sine gjeldende mål og strategier.
2. Tiltaket må ha god kvalitet og realistiske lønnsomhetsutsikter.
3. Søker må som hovedregel ha bostedsadresse i Andøy kommune, og virksomheten det søkes om støtte til, må som hovedregel være registrert med adresse i Andøy kommune.
4. Søker må ha god gjennomføringsevne.
5. Der det er relevant må virksomheten følge gjeldende avtaler og tariffavtaler.
6. Lånet skal være etablerings- og utviklingsrettet, det er ikke tilstrekkelig at lånet medvirker til å opprettholde et tilbud eller en virksomhet.
7. Lånet må ikke være unødvendig konkurransevidende eller oppfattes som en fordel foran lignende virksomheter i det lokale markedet.
8. Søker skal ha utnyttet andre finansieringsmuligheter så langt mulig.

Unge søkere med personlige og faglige forutsetninger for å drive næringsvirksomhet skal prioriteres. For alle låneordninger legges det også særlig vekt på lønnsomhet i prosjektet, og behov for denne typen virksomhet i vedkommende distrikt.

I tillegg ses det som positivt om låntaker:

- Ved mulighet legger til rette for lærlingplass.
- Benytter seg av lokale leverandører og samarbeidspartnere, og på andre måter stimulerer til aktivitet i lokalt næringsliv.
- Gjennom selv å etablere noe, eller på andre måter, bidrar til rekruttering og inkludering av underrepresenterte grupper i sektoren det søkes om lån til.

§ 8 Kostnader som kommunalt næringslån ikke kan finansiere

Støtte i form av kommunalt næringslån kan ikke brukes til følgende formål:

1. dekning av tidligere års underskudd hos søker
2. løpende ordinære driftskostnader i bedriften

§ 9 Økonomiske rammer

Støtte i form av kommunalt næringslån skal som hovedregel ikke overstige 25% av samlet kapitalbehov. Som hovedregel er maksimalt lån 2 000 000 kroner. I særlige tilfeller kan det innvilges lån med høyere låneandel eller beløp. Egenkapital skal utgjøre minimum 10% av kapitalbehov.

Maksimalt lån: 2 000 000 kr.

Låneandel: inntil 25% av totalt kapitalbehov

Egenandel: minimum 10% av totalt kapitalbehov

For lån til landbruksformål gjelder følgende unntak:

1. Eget arbeid kan i enkelte tilfeller regnes som egenkapital.
2. Lån til kjøp av melkekvote kan innvilges med inntil 100% av totalkostnad, med maksimalt beløp opp til 500 000 kroner.
3. Søkere under 35 år kan innvilges lån opp til 35% av kostpris for investering i eiendom.
4. Dersom det er nødvendig for å sikre eiendomsovertakelser, for eksempel ved generasjonsskifte, kan kravet om egenkapital fravikes.

§ 10 Lånevilkår

1. Kommunale næringslån skal tilbakebetales, og kan ikke omgjøres til tilskudd.
2. Etableringsgebyr, depotgebyr og tinglysningsgebyr tilkommer og trekkes fra ved utbetaling av lånebeløpet.
3. Fullfinansiering må dokumenteres før lånet kan utbetales.
4. Utlånsrenten følger til enhver tid gjeldende rente for lavrisikolån i Innovasjon Norge.
5. Gjeldende for fiskeri og øvrig næring: Lånene er avdragsfrie i opptil 3 år. Etter dette nedbetales lånet med halvårlige terminer over 5 år.
6. Gjeldende for landbruk: Lånene er avdragsfrie i opptil 5 år. Etter dette nedbetales lånet med halvårlige terminer over 8 år.
7. I den avdragsfrie perioden betales bare rente.
8. I avdragstiden betales rente av restgjeld til enhver tid.
9. Det kan gis rentefrihet i inntil 3 år (inntil 5 år for landbruk) dersom det kan dokumenteres at dette i seg selv vil ha utløsende effekt på fullfinansieringen av tiltaket eller prosjektet.

§ 11 Krav til søknaden

Søknad om kommunalt næringslån sendes til Andøy kommune. Avhengig av type lån og omfanget av lån, kan kommunen stille krav til søknad om:

1. Opplysninger om søker
2. Beskrivelse av tiltaket med gjennomføringsplan, målsetting og forventede resultater
3. Beskrivelse av hvordan tiltaket skal kunne oppnå nødvendig lønnsomhet for betjening av lån, med nødvendige budsjetter og driftsplan etter investering.
4. Drifts- og investeringsbudsjett for minimum to år med finansieringsplan
5. Igangværende virksomhet skal legge ved regnskap for de siste to årene. Kommunen kan kreve at revidert regnskap fremlegges.
6. Dokumentasjon på øvrig finansiering

Dersom det søkes om rentefri periode, kreves dokumentasjon på at rentefriheten i seg selv vil ha utløsende effekt på ekstern finansiering slik at prosjektet kan gjennomføres.

Ved behandling må den enkelte søker på forlangende gi tillatelse til at det kan innhentes opplysninger av både personlig og økonomisk art, som kan ha betydning for saken. Ved kjøp av eksisterende virksomhet eller vesentlig ombygging, kan det kreves uavhengig vurdering eller tilstandsrapport fra relevant fagkompetanse.

Før søknad om lån behandles, må søker ha ordnet eventuelle mislighold på løpende forpliktelser overfor Andøy kommune.

Søknaden skal avslås om ett eller flere av vilkårene nedenfor er oppfylt:

1. Søknaden ikke oppfyller vilkårene i dette regelverket.
2. Søkeren ikke sender inn nødvendige opplysninger etter anmodning.
3. Søknaden rangeres ikke høyt nok ut fra tildelingskriteriene, sett i forhold til andre søkere.
4. Tidligere tildelinger til søker er brukt i strid med forutsetningene.

§ 12 Søknadsfrister

Det skal på forhånd defineres to årlige søknadsfrister, én søknadsfrist på våren og én søknadsfrist på høsten.

§ 13 Sikkerhet

Som sikkerhet for lånet skal kommunen ha panterett i relevante investeringer, fast eiendom, løsøre eller andre verdier, og i forsikringssummen med prioritet etter banken og statlige finansieringsinstitusjoner, men før låntakers egne midler/egenkapital.

Lånet kan kun utbetales dersom det foreligger signerte papirer, tinglyst pantobligasjon og gjeldsbrev. Som alternativ kan godtas inneståelseserklæring eller bankgaranti med garanti om rett prioritet. For øvrig vises det til vilkår i kommunens tilsagnsbrev, gjeldsbrev og pantobligasjon.

I de unntaksfall der lån bevilges til fellestiltak er låntakerne er solidarisk ansvarlig for lånet.

§ 14 Endringer i låneforholdet

14.1 Akkordforhandlinger

Ved akkordforhandlinger som medfører at kommunen reduserer sitt lån, opprettholder kommunen sitt opprinnelige krav/pant i inntil 10 år, i tilfelle senere salg skulle gi dekning. Avskrivning av krav (hele eller deler av lånet) vedtas av formannskapet, etter innstilling fra behandlingsmyndighet.

14.2 Økning av lån

Ved ytterligere låneopptak og økning av pantegjeld i bank, kan kommunen samtykke og vike prioritet for banken.

- Dersom økningen av gjelden skyldes nødvendige investeringer for virksomhetens drift og økonomi, kan saken behandles administrativt og godkjennes av ordfører.
- I tilfeller hvor økning av gjelden og søknad om prioritetsvikelse er begrunnet i svak økonomisk drift, skal det organ som kommunestyret har delegert myndighet til å behandle slike saker sammen med ordfører avgjøre saken.

14.3 Nedbetaling og betalingsutsettelse

Nedbetaling skal normalt skje med halvårlig terminer. For øvrig viser det til bestemmelser i det enkelte tilsagnsbrev.

Behandlingsmyndighet kan innvilge betalingsutsettelse på avdrag og/eller renter i inntil 1 år. I tilfeller der det innvilges utsettelse på betaling av renter, påløper rentene og tillegges lånet. Ytterligere søknader om betalingsutsettelse inntil til sammen 3 år skal behandles i formannskapet.

§ 15 Rapportering og oppfølging

Låntaker skal sende årsregnskap for virksomheten frem til lånet er tilbakebetalt. Låntaker plikter å på forespørsel stille til oppfølgingsmøte med kommunen.

§ 16 Delegasjon av behandlingsmyndighet

Søknader om lån til næringsvirksomhet og lån til fiskefartøy og kvoter behandles og avgjøres av per i dag av næringsstyret. Søknader om lån til landbruksformål behandles og avgjøres per i dag av landbruksnemnda.

Søknader om lån som overstiger beløpsgrenser eller låneandeler som beskrevet i § 9, og søknader der det søkes om rentefri periode, behandles og avgjøres i formannskapet etter innstilling fra næringsstyret eller landbruksnemnda. Alle vedtak om rentefritak skal gjøres av formannskapet.

§ 17 Vedtaket

Vedtak om tilbud om lån, avslag på søknaden og endringer i nedbetalingsplan er enkeltvedtak. Melding om vedtak skal være skriftlig begrunnet og gis innen rimelig tid. Om søknaden innvilges, er vedtaket et tilbud om lån. Vedtak om avslag på søknaden gis i et avslagsbrev. Vedtak om endringer i nedbetalingsplan gis i et vedtaksbrev.

§ 18 Aksept

Låntaker skal gi skriftlig samtykke om at lånet aksepteres på de vilkår som tilbudet angir. Tilbudet regnes som bortfalt om slik aksept ikke mottas innen 12 måneder fra vedtaket ble fattet. Ved spesielt omfattende og planmessig tidkrevende investeringer skal aksept mottas innen 24 måneder fra vedtaket er fattet.

§ 19 Klageadgang

Vedtak om tilbud om lån, avslag på søknaden og endringer i nedbetalingsplanen er enkeltvedtak som kan påklages i henhold til bestemmelsene i forvaltningsloven.

Formannskapet er klageorgan for vedtak fattet av næringsstyret og landbruksnemnda. Kommunestyret er klageorgan for vedtak fattet av formannskapet. Fylkesmannen er klageorgan for vedtak fattet av kommunestyret.

§ 20 Omgjøring av vedtak

Vedtak om lån kan helt eller delvis omgjøres ved ett eller flere av følgende tilfeller:

1. søker har foretatt endringer av en slik karakter at forutsetningene for opprinnelig vedtak ikke lenger er til stede
2. søker ikke aksepterer eventuelle vilkår som settes for lånet
3. tildelingen bygger på uriktige opplysninger fra søker
4. låntaker unnlater å levere pliktig rapportering
5. lånet helt eller delvis ikke er brukt etter forutsetningene
 - nødvendige konsesjon eller andre tillatelser for virksomheten ikke foreligger
6. låntaker ikke lenger oppfyller de vilkår som er vanlig for risikolån gitt av Innovasjon Norge eller tilsvarende statlig finansieringsordning.

Kommunen skal varsles om alle vesentlige endringer (10% eller mer) i eierstruktur og forbeholder seg retten til å vurdere om ny eierstruktur oppfyller vilkår for lånet.

§ 21 Oppsigelse

Lånet kan sies opp og gå til forfall i sin helhet dersom

1. vedtaket blir omgjort (jfr. § 20 Omgjøring av vedtak)
2. det er manglende betaling av terminbeløp
3. virksomheten eller eiendelene som er finansiert med lånet selges

Lånet sies opp og går til forfall i sin helhet ved ett eller flere av følgende tilfeller:

1. låntakers virksomhet opphører
2. låntaker og/eller virksomheten flyttes ut av Andøy kommune

§ 22 Ettergivelse

Kommunalt næringslån ettergis kun i tilfeller ved konkurs uten dividende, eller ved gjeldssanering der hoveddelen av kreditorer bidrar. Kommunens betingelser for deltakelse i gjeldssanering fremsettes under gjeldsforhandlingene i det enkelte tilfellet.

§ 23 Regler for statsstøtte

Alle lån etter dette regelverket omfattes av regelverket for statsstøtte.

§ 24 Revisjon

Regelverket vurderes minst én gang per valgperiode.